

قم هیچ‌گاه جای افراد تندرو نبوده و این شهر محل درس و اعتدال بوده است. حوزه باید با بودجه ای که مردم با طیب خاطر می دادند بگردد.
سیدمصطفی محقق داماد، استاد حوزه علمیه؛

آیت‌الله سیدمصطفی محقق داماد، استاد حوزه علمیه و دانشگاه شهید بهشتی در نشست بررسی کتاب «صدسالگی حوزه قم و مسائل جامعه ایران» گفت:

حاج شیخ عبدالکریم حائری، مؤسس حوزه علمیه در شهر قم بر جدایی حوزه از سیاست تاکید داشت و توانست بار دیگر روحانیت را در قلب مردم جای دهد. ظاهراً ۱۳ سال از اعدام شیخ فضل‌الله گدشته و تمام اوضاع علیه روحانیت بوده است. هم طرفداران مشروطه و هم مخالفان مشروطه علیه روحانیون بودند. شیخ فضل‌الله یکی از شاگردان ممتاز شیخ انصاری بوده است. کار به جایی می‌رسد که یک فقیه اعدام می‌شود. در اینجا هر صورت آخوند بدنام شد. حاج شیخ به این نتیجه می‌رسد که اگر حوزه ای تاسیس شود که سواد و عقل و اخلاق در آن باشد و کاملاً از سیاست جدا باشد روحانیت دوباره در قلب مردم وارد می‌شود. ایشان معتقد بود که اگر طلاب وارد سیاست شوند دوباره همان بدنامی ایجاد می‌شود. ایشان زمانی حوزه را تاسیس می‌کند که به گفته امام اگر ماشین خراب می‌شد به طلبه می‌گفتند پایین بیا که به خاطر تو است. مرحوم آل طاهای واعظ مطلبی را نقل کردند که شیخ عبدالکریم به دیدن آشیخ محمد ارباب یکی از علماء می‌رود. آقای ارباب می‌گوید ریش ما در جنگ مشروطه و استبداد آلوده شده و ما در بین مردم ابروی نداریم که حوزه داشته باشیم. گاهی چند طلبه می‌آیند و درس می‌خوانند و می‌روند اما شما در سیاست دخالت نکردی و شما فقط می‌توانی اینجا تشکیل حوزه بدهی. او به طلبه‌ها توصیه می‌کرده که ازدواج موقت نداشته باشید. مراقب زنان خود باشید. ایشان روزی در درس گفته بود «طلاب! ازدواج موقت نکنید که خانم‌تان ناراحت شود». یکی داد می‌زند که یاد خلیفه دوم به خیر. حاج شیخ می‌گوید اگر مخالفت ایشان هم برای این کار بوده کار خوبی کرده است.

به گزارش اسپادانا خبر و به نقل از جماران، او با استناد به تاریخ حوزه علمیه قم ادامه داد:

قم هیچ‌گاه جای افراد تندرو نبوده است. این شهر محل درس و اعتدال بوده است حتی کسانی که در زمان آیت‌الله بروجردی تندروی داشتند توسط ایشان از قم اخراج شدند.

من الان هم مخالف پول گرفتن حوزه از دولت هشتم. حوزه باید با بودجه ای که مردم با طیب خاطر می دادند بگردد.

